

**Fundusze Europejskie
na inwestycje w ochronę
zdrowia**

**Nie zapominamy
o pandemii
Nowoczesny blok
operacyjny**

**Pomocna dłoń dla sąsiadów
z Ukrainy**

Lubelskie, tu warto być

Region stawia na przedszkola

Spis treści

Województwa Lubelskiego
lata 2014-2020

Aktualności

- Unijne pieniądze pomogą w integracji.....7
- Język podstawą dobrego funkcjonowania uchodźców.....8
- Szansa na dodatkowe możliwości rozwoju naszych „małych ojczyzn”.....16
- Rusza kolejna edycja projektu Centrum Wsparcia Doradczego.....22

Fotografia

- Lubelskie, tu warto tu być.....14
- Dobre praktyki unijnych projektów.....17

Temat numeru

- Nowoczesny blok operacyjny.....4
- Nie zapominamy o pandemii.....6

Lubelski Informator Unijny „Puls Regionu”
egzemplarz bezpłatny

Nakład: 4000 egz.

Wydawca: Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym
Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego
w Lublinie
ul. Stefczyka 3b, 20-151 Lublin
tel.: (81) 441 67 38, fax: (81) 441 67 40
e-mail: drpo@lubelskie.pl, www.rpo.lubelskie.pl,
www.facebook.com/LubelskieFunduszeEuropejskie

Fundusze Europejskie

Chełm przebudowuje system transportowy.....	9
XXXIII posiedzenie Komitetu Monitorującego.....	10
Znowu ubyło azbestu.....	25
Misje gospodarcze to szansa dla biznesu.....	26

Edukacja i rozwój

Region stawia na przedszkola.....	12
Kiedy pasja staje się pomysłem na życie.....	21
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 szansą dla młodych.....	24
Namaluj, jak Fundusze Europejskie zmieniają Twoją okolicę.....	27

Środowisko

Kolejne inwestycje w OZE i na termomodernizację dla Lubelskich przedsiębiorców.....	18
Przyjazne miasto Lublin.....	20

Redakcja: Oddział Komunikacji i Promocji RPO, Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym
Fotografie: ©UMWL, Adrianna Iwan, Łukasz Frączek, Marcin Tarkowski iStock, Krzysztof Prybuła, Jan Jakub Smarczewski PIXEL, Biuro Projektu System gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa lubelskiego, Beata Gajak, Pixabay..

Okładka: Na okładce znajduje się zdjęcie ilustrujące wręczenie umów dla lubelskich placówek ochrony zdrowia. Więcej na stronach 4-6.

Druk, skład i łamanie: Wydawnictwo DRAGON Sp. z o. o.

E -book: Pobierz elektroniczną wersję „Pulsu Regionu”. E -book znajdziesz na stronie rpo.lubelskie.pl w zakładce Wiadomości – E-publicacje

Nowoczesny blok operacyjny

Priorytetem Zarządu Województwa Lubelskiego jest sprawnie i efektywnie funkcjonująca służba zdrowia. To także poprawa warunków leczenia pacjentów i ich hospitalizacji, a także podnoszenie jakości świadczeń zdrowotnych. Przyjrzyjmy się najnowszym rozwiązaniom proponowanym w tej dziedzinie przez wojewódzki samorząd.

Nowy budynek

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Lublinie zrealizuje projekt wart 76 mln zł zakładający budowę nowego obiektu zabiegowo-anestezjologicznego. 24 maja 2022 r. Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski i Dyrektor szpitala Piotr Matej przedstawili wstępne założenia projektu.

- *Kończymy budowę szpitala przy al. Kraśnickiej. Jest to duża inwestycja, która ma poprawić funkcjonowanie szpitala i wprowadzić go na wyższy poziom. Przedsięwzięcie umożliwi także leczenie pacjentów w nowoczesnych i przyjaznych warunkach z zachowaniem zasad bezpieczeństwa epidemiologicznego* – mówi **Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski**

Piotr Matej, Dyrektor Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Lublinie odpowiada na pytania dziennikarzy związane z najnowszą inwestycją placówki

Roboty budowlane i sprzęt medyczny

„Utworzenie systemu zabiegowo-anestezjologicznego w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego SP ZOZ w Lublinie” – taką nazwę będzie nosił projekt, w którym 65 mln zł stanowi wkład Unii Europejskiej. Przedsięwzięcie ma na celu rozbudowę infrastruktury szpitala poprzez utworzenie systemu zabiegowo-anestezjologicznego. Inwestycja zakłada budowę odrębnego budynku R, przyległego do bloku C (od strony południowo-wschodniej) i skomunikowanego z pozostałą częścią szpitala. W obiekcie znajdują się:

- blok operacyjny z 5 salami operacyjnymi oraz salą hybrydową z możliwością montażu robota chirurgicznego i urządzeń do neuronawigacji oraz tomografii śródoperacyjnej;
- Oddział Intensywnej Terapii i Anestezjologii obejmujący 18 łóżek usytuowanych w zespołach 2- i 4-łóżkowych. Dodatkowo uwzględniono organizację 2 izolatek, gabinetu diagnostyczno-zabiegowego oraz pomieszczenia dla personelu, jak również pomieszczenia funkcyjne i magazynowe;
- apteka szpitalna;
- Centralna Sterylizatornia z bezpośrednią komunikacją z nowym blokiem operacyjnym.

Nowoczesne i funkcjonalne rozwiązania

Budynek będzie obiektem inteligentnym, w którym zastosowane zostaną najnowocześniejsze rozwiązania tech-

niczne do sterowania mediami. Zainstalowane systemy pozwolą m.in. na sterowanie energią elektryczną oraz innymi instalacjami użytkowymi, w tym nadzorem funkcjonowania budynku. W ramach inwestycji szpital kupi także sprzęt medyczny, m.in.:

- kolumny anestezjologiczne i chirurgiczne,
- lampy operacyjne i zabiegowe,

- sufitowe systemy zasilający stanowiska OIT.

Projekt „Utworzenie systemu zabiegowo-anestezjologicznego w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego SP ZOZ w Lublinie” zostanie zrealizowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 z zakresu Infrastruktury ochrony zdrowia.

Samorząd Województwa dba o systematyczną poprawę jakości usług. Na zdjęciu poświęcenie robota chirurgicznego daVinci, który w kwietniu zainstalowano w szpitalu przy al. Kraśnickiej

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Lublinie wszedł na ścieżkę dynamicznego rozwoju

Nie zapominamy o pandemii

Epidemia spowodowana wirusem COVID-19 powoli staje się przeszłością. Rząd znosi kolejne obostrzenia, a społeczeństwo zaczyna traktować koronawirusa jako jedną z wielu chorób. Nie zapominajmy jednak o tym, że zagrożenie nadal istnieje, a skutki zachorowania i powikłań po przebytej chorobie mogą być bardzo poważne. To jeden z powodów, dla których kraje członkowskie Unii Europejskiej w dalszym ciągu inwestują w ochronę zdrowia.

Dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy Anna Rutczyńska-Rumińska

Opieka zdrowotna

Mimo zmniejszającej się obecnie liczby hospitalizacji spowodowanych przez COVID-19 placówki opieki zdrowotnej w całym kraju borykają się z wieloma problemami wynikającymi bezpośrednio z trwającej ponad dwa lata pandemii lub pogłębianymi przez pandemię. Szpitale i inne podmioty lecznicze wymagają inwestycji, które usprawnią procesy związane z administrowaniem i obsługą pacjentów oraz wpłyną pozytywnie na jakość i dostępność świadczonych usług. Jednym z instrumentów, które mają przeciwdziałać negatywnym skutkom pandemii, między innymi w obszarze zdrowia publicznego, jest tzw. REACT-EU. Zasoby REACT-EU są to zasoby pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, zapewniające pomoc na wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej od-

budowy gospodarki zwiększającej jej odporność. W ramach tego instrumentu Województwo Lubelskie otrzymało blisko 26 mln euro, z czego prawie 5,5 mln euro przeznaczone jest na wsparcie sektora ochrony zdrowia. Środki te zostały ujęte w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (RPO WL) jako specjalna forma wsparcia w walce ze społecznymi i gospodarczymi skutkami COVID-19.

11 kwietnia 2022 r. uroczyście podpisano 3 umowy dla dwóch placówek medycznych. Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski wręczył okolicznościowe czeki przedstawicielom wspartych podmiotów.

Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Lublinie realizuje projekt pt. „Rozwój i podniesienie jakości usług medycznych Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy centrum profilaktyczno-leczniczego w Lublinie poprzez rozbudowę infrastruktury i doposażenie bloku C w związku ze zwalczaniem skutków pandemii COVID-19”. Inwestycja będzie polegała na dobudowie do budynku głównego pięciokondygnacyjnego budynku (C) i dwukondygnacyjnego budynku poradni dla dzieci (E). Powstanie funkcjonalny i wyposażony w nowoczesny sprzęt medyczny budynek. W ramach projektu zakupiona zostanie także aparatura medyczna i dodatkowe wyposażenie. Efektem projektu będzie zwiększenie działań związanych z diagnostyką i leczeniem pacjentów covidowych oraz pocovidowych (diagnostyka powikłań oraz rehabilitacja pocovidowa). Wartość projektu to 34 mln zł, z czego wsparcie z UE wynosi 24 mln zł.

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego SP ZOZ w Lublinie realizuje dwa projekty. Pierwszy pn. „Podniesienie jakości usług informatycznych w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego SP ZOZ w Lublinie” dotyczy wdrożenia systemów i 10 e-usług informatycznych dla pacjentów, a także zwiększenie stopnia cyfryzacji szpitala, co znacząco poprawi dostęp do informacji medycznej dla pacjentów jak i pracowników jednostki, skróci czas oczekiwania na świadczenie oraz poprawi jakość procesu leczenia, a także podniesie efektywność ekonomiczną jednostki. Projekt ma wartość 6,4 mln zł, a dofinansowanie wynosi prawie 6,1 mln zł. Drugi projekt pn. „Zwiększenie efektywności funkcjonowania Klinicznego Oddziału Toksykologiczno-Kardiologicznego w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego SP ZOZ w Lublinie poprzez modernizację, zakup nowoczesnego sprzętu medycznego oraz jego wymianę” to inwestycja warta ponad 18,5 mln zł, z czego ponad 17,6 mln zł zostanie sfinansowane z budżetu UE. Przedmiotem projektu będzie modernizacja budynku G dla potrzeb Klinicznego Oddziału Toksykologiczno-Kardiologicznego oraz zakup sprzętu medycznego. Projekt wpłynie na zmniejszenie nierówności w dostępie do wysokiej jakości świadczeń zdrowotnych, a utworzone nowe miejsca zwiększą komfort pacjentów przebywających w szpitalu czy czekających na przyjęcie.

DW EFRR

Unijne pieniądze pomogą w integracji

Za naszą wschodnią granicą od kilku miesięcy toczy się wojna. Jako mieszkańcy województwa lubelskiego nieraz byliśmy świadkami scen poruszających serce, a w niezliczonej ilości przypadków również do nich się przyczynialiśmy. Bezinteresowna pomoc Polaków skierowana do naszych sąsiadów nieustająco płynie szerokim strumieniem.

Co czuje kobieta, która musi opuścić swój dom i wraz z dziećmi uciekać za granicę, gdy jej mąż zostaje bronić kraju? Zapewne te emocje, jak i cała sytuacja, są niewyobrażalnie trudnym doświadczeniem.

Pomoc na starcie

By choć w niewielkim stopniu pomóc oswoić się z nową rzeczywistością w obcym kraju, ważne jest zapewnienie podstawowej pomocy socjalno-bytowej. Polacy już w pierwszych dniach konfliktu zbrojnego na Ukrainie zdali egzamin z pomocy. Gdy do naszego kraju zaczęły przybywać osoby uciekające przed agresją Federacji Rosyjskiej, zebraliśmy wszystkie pokłady dobra i przyjęliśmy Ukraińców jak naszych braci. Po pierwszej fali intensywnego wsparcia słabnie zaangażowanie, chociaż pomoc jest wciąż potrzebna.

Naprzeciw potrzebom osób uciekających z ogarniętej wojną Ukrainy wychodzi projekt realizowany od 1 maja br. przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie (ROPS) pn. „Lubelskie pomaga Ukrainie”. W ramach *Działania 11.2 Usługi społeczne i zdrowotne* Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (RPO WL) udziela on wsparcia osobom, które od 24 lutego br. przybyły do naszego kraju z Ukrainy. Zarząd Województwa Lubelskiego uchwałą z 28 kwietnia 2022 r. podjął decyzję o przeznaczeniu na realizację projektu niemal 4 milionów

zł dofinansowania z Unii Europejskiej (przy całkowitej wartości nieco ponad 4,7 mln zł). Projekt potrwa do 30 kwietnia 2023 roku.

– *Dzięki wsparciu zaplanowanemu w projekcie możliwa jest integracja społeczna naszych sąsiadów z Ukrainy z mieszkańcami województwa lubelskiego* – mówi **Łukasz Budyńczuk**, p.o. Dyrektora DW EFS.

Wsparcie socjalne to nie wszystko

W ramach projektu 800 osób zostanie objętych wsparciem socjalno-bytowym, które pozwala zabezpieczyć tzw. produkty pierwszej potrzeby. Z funduszy europejskich zostaną zakupione buty, odzież, środki higieny osobistej, środki czystości czy podstawowe przedmioty niezbędne do zamieszkania (m.in. kołdry czy poduszki). Mając na względzie traumę związaną z trwającymi działaniami wojennymi, brak rozeznania w polskich przepisach prawnych czy trudności w odnalezieniu się w nowej rzeczywistości, w projekcie realizowane są również działania mające na celu integrację społeczną przybyłych osób. Środki z RPO WL pozwalają na doradztwo w zakresie załatwiania spraw życia codziennego, zatrudnienie tłumaczy języka polskiego i ukraińskiego, zapewnienie pomocy prawnej i psychologicznej.

Integracja społeczna

Realizowane w ramach projektu działania umożliwiają osobom przybyłym z terenu

Ukrainy odnaleźć się w polskich realiach. Pomagają im krok po kroku zrozumieć zasady funkcjonowania w społeczeństwie. Dzięki środkom unijnym możliwe jest integrowanie nowo przybyłych osób z mieszkańcami województwa lubelskiego oraz podejmowanie aktywności zawodowej na rynku pracy.

DW EFS

Małgorzata Romanko, dyrektor ROPS w Lublinie, odebrała umowę na realizację projektu. Obok: wicekonsul Ukrainy w Lublinie Myroslava Anhel

Dodatkowych informacji udzielają:

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie

ul. Diamentowa 2, 20-447 Lublin, tel. 81 528 76 50 lub 81 528 76 29, <https://rops.lubelskie.pl/>

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie

Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego

ul. Czechowska 19, 20-072 Lublin, e-mail: efs@lubelskie.pl, tel. 81 44 16 843

Język podstawą dobrego funkcjonowania uchodźców

Nikt z nas jeszcze pół roku temu nie spodziewał się, że z Ukrainy do Polski będą zmuszeni przybywać, w wyniku działań wojennych, nasi sąsiedzi. W odnalezieniu się w nowej sytuacji pomogą uruchomione środki z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Dla każdego z nas posługiwanie się językiem polskim to zupełnie naturalna umiejętność. Nie pamiętamy, jak ją nabyliśmy, ile trudu włożyliśmy, by władać polszczyzną. W zupełnie innej sytuacji są obcokrajowcy, którym język polski na początku wydaje się trudny do opanowania.

Trudna sytuacja

Osoby, które przybyły do naszego kraju dobrowolnie i planowo, mogły jeszcze przed przyjazdem uczyć się języka polskiego. Zupełnie inaczej wygląda sytuacja mieszkańców Ukrainy, którzy od dnia 24 lutego 2022 r., uciekając przed wojną, zabrali najpotrzebniejsze rzeczy i przybyli do Polski. Dla nich jest to podwójnie trudna sytuacja. Po pierwsze, nie planowali wyjazdu z własnego kraju, po drugie, bardzo często dopiero na terenie Polski po raz pierwszy mieli styczność z naszym językiem.

Język podstawową umiejętnością

Niemal każdy z nas choć raz w życiu miał styczność z obcym językiem. Być może wówczas gdy odwiedzaliśmy turystycznie jakiś kraj lub gdy wypełnialiśmy nasze obowiązki służbowe. Doskonale zdajemy sobie sprawę z tego jak

ważna jest znajomość języka obowiązującego w państwie, w którym aktualnie przebywamy. I, o ile podczas wakacji, goszczący nas nieco przymykają oko na brak możliwości sprawnej komunikacji, o tyle, gdy chodzi o codzienne życie, sytuacja nieco się komplikuje. Niezwykle trudne bowiem jest funkcjonowanie w obcym kraju, nie znając języka, którym wszyscy wokół się posługują. Przecież by móc zrealizować najprostsze czynności, takie jak np. zrobienie zakupów w sklepie osiedlowym, zapytanie przechodnia o drogę, należy posługiwać się językiem danego kraju, choć w stopniu podstawowym.

Lubelskie pomaga Ukrainie

By umożliwić naszym sąsiadom z wschodniej granicy swobodne funkcjonowanie w Polsce, realizowany jest projekt „Lubelskie pomaga Ukrainie – nauka języka polskiego”, którego głównym celem jest udział 1800 osób dorosłych przybyłych do Polski z terenu Ukrainy od 24 lutego br. w kursach języka polskiego. Projekt jest realizowany w ramach Działania 12.3 Kształcenie ustawiczne w zakresie ICT i języków obcych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na

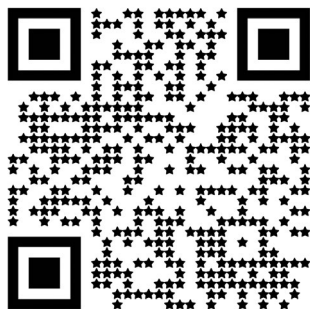
lata 2014-2020. Zarząd Województwa Lubelskiego 28 kwietnia 2022 r. podjął decyzję o przeznaczeniu na realizację projektu niespełna 2,5 mln zł dofinansowania z Unii Europejskiej. Całkowita wartość projektu to niemal 2,9 mln zł. Projekt jest realizowany od maja br. do końca sierpnia 2023 r. przez Departament Kultury, Edukacji i Dziedzictwa Narodowego, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie.

Szkolenia zakończone egzaminem

Zaplanowane w projekcie wsparcie umożliwi osobom przybyłym z Ukrainy sprawną komunikację, nawiązywanie relacji z sąsiadami, czy umożliwi samodzielne załatwienie spraw urzędowych. Dzięki zaangażowaniu środków europejskich możliwa jest realizacja usługi szkoleniowej wraz z zakupem podręczników oraz egzaminem. Szkolenia są realizowane w formach stacjonarnej oraz zdalnej. Działania te to realna pomoc osobom przybyłym z Ukrainy w codziennym funkcjonowaniu w naszym kraju, w tym w podejmowaniu zatrudnienia na rynku pracy.

DW EFS

Informacje dotyczące projektów, o których piszemy na stronach 7 i 8, przetłumaczone na język ukraiński:

Dodatkowych informacji udziela Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie:
Departament Kultury, Edukacji i Dziedzictwa Narodowego
ul. A. Grottgera 4, Lublin,
tel. 81 47 81 210, e-mail: ked@lubelskie.pl

Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego
ul. Czechowska 19, Lublin,
tel. 81 44 16 843, e-mail: efs@lubelskie.pl

Chełm przebudowuje system transportowy

Zarząd Województwa Lubelskiego zwiększył dofinansowanie projektu „Budowa niskoemisyjnego transportu w Chełmskim Obszarze Funkcjonalnym”. Jego wartość wzrosła o ponad 2 mln zł. Ostatecznie przedsięwzięcie ma kosztować 26 mln zł, z czego blisko 19 mln zł stanowią pieniądze pochodzące z Unii Europejskiej.

2 czerwca br. Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski oraz Prezydent Miasta Chełm Jakub Banaszek podpisali aneks do umowy. Symboliczny czek wręczył członek zarządu Zdzisław Szwed.

Od kilku lat Chełm dynamicznie się rozwija. Już wkrótce mieszkańcy miasta będą mogli korzystać z niskoemisyjnego transportu, nowoczesnych przystanków czy ścieżek rowerowych. Inwestycje te nie byłyby możliwe, gdyby nie środki europejskie – podkreśla **Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski**.

Wystarczy nie tylko na przystanki

Dodatkowe pieniądze pozwolą na pełną przebudowę 35 wiat przystankowych. Jest to jeden z elementów chełmskich Strategicznych Inwestycji Terytorialnych. Celem przedsięwzięcia jest przede wszystkim ograniczenie negatywnego wpływu transportu zbiorowego na środowisko, a także polepszenie warunków życia mieszkańców. Do tej pory w ramach projektu:

- powstał 1 węzeł przesiadkowy przy ul. Kolejowej;
- powstało 12 km ścieżek rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych, m.in. wzdłuż dalszej części ul. Hrubieszowskiej aż do wschodnich granic miasta, gdzie połączy się z trasą biegnącą do Kamienia – to efekt partnerstwa z sąsiednimi gminami;
- zakupionych zostało 6 niskoemisyjnych autobusów miejskich.

Pamiętaj o rowerzystach

W ramach projektu powstanie także system roweru miejskiego, tj. wypożyczalnia rowerów miejskich i gminnych. Mieszkańcy do dyspozycji będą mieli 180 jednośladów. Łącznie zostanie oddanych 17 stacji wypożyczania rowerów, z czego

14 na terenie Chełma, 2 w gminie Chełm i 1 w gminie Kamień. Oprócz klasycznych rowerów, z których część będzie posiadała foteliki dla dzieci, dostępne mają być także rowery cargo i tandemy.

Skorzystają mieszkańcy i środowisko

Realizacja inwestycji pozwoli również na:

- ograniczenie emisji CO₂ pojazdów drogowych;
- stworzenie efektywnego systemu zrównoważonej mobilności;
- zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników komunikacji miejskiej;

– budowę ścieżek rowerowych, ciągów pieszych i pieszo-rowerowych na terenie Chełmskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Projekt jest współfinansowany ze środków unijnych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 z zakresu efektywności energetycznej i gospodarki niskoemisyjnej.

– Dziękuję zarządowi województwa za to wsparcie. Kolejne inwestycje w rozwój transportu miejskiego pozwolą nam już za półtora roku stać się w pełni niskoemisyjnym miastem – mówił Prezydent Miasta Chełm Jakub Banaszek.

Prezydent Miasta Chełm Jakub Banaszek (z prawej) właśnie podpisał aneks do umowy, dzięki któremu Chełm zyskał dodatkowe miliony na realizację swojego projektu. Dokument odbiera z rąk Zdzisława Szweda, członka Zarządu Województwa Lubelskiego

XXXIII posiedzenie Komitetu Monitorującego

Komitet Monitorujący Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, dnia 20 maja br., zatwierdził Sprawozdanie roczne z realizacji RPO WL na lata 2014-2020 za 2021 rok. Zebrani zapoznali się także z kilkoma istotnymi informacjami z punktu widzenia realizacji unijnego wsparcia w ramach programu regionalnego.

Obradom Komitetu Monitorującego RPO WL na lata 2014-2020 przewodniczył Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski. Po jego lewej: Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubelskiego Jerzy Szwał. Po prawej: Dyrektor DZ RPO Anna Brzyska, oraz zastępcy dyrektora DZ RPO Magdalena Urbankiewicz-Staszczak i Piotr Budyńczuk

Posiedzenie w trybie stacjonarnym

Komitet Monitorujący RPO WL na lata 2014-2020 (KM RPO), któremu przewodniczył Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski, zebrał się 20 maja 2022 r. na swoim trzydziestym trzecim posiedzeniu. W obradach udział wzięli także Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubelskiego Jerzy Szwał, przedstawiciel Związku Województw RP oraz przedstawiciele strony rządowej (w tym Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwa Edukacji i Nauki, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Finansów oraz przedstawiciel Pełnomocnika Rządu

do Spraw Osób Niepełnosprawnych), strony samorządowej i partnerzy spoza administracji.

Było to wydarzenie wyjątkowe – Członkowie KM RPO po ponad dwuletniej przerwie spowodowanej pandemią COVID-19, mogli tym razem obradować w trybie stacjonarnym.

Sprawozdanie roczne za 2021 rok

Zebrani zapoznali się ze Sprawozdaniem rocznym z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 za 2021 r. Przedstawiła je Dyrektor Departamentu Zarządzania RPO w Urzędzie Marszałkowskim Województwa

Lubelskiego w Lublinie Anna Brzyska. W swoim wystąpieniu zwróciła uwagę między innymi na aktywność potencjalnych beneficjentów programu. Od początku uruchomienia programu w 236 naborach w trybie konkursowym i pozakonkursowym beneficjenci złożyli ponad 25 tysięcy wniosków o dofinansowanie. Ubiegali się w nich o dofinansowanie projektów w łącznej wysokości ponad 17 mld zł, co stanowi 170,95% alokacji przypadającej na program. Dyrektor Anna Brzyska przedstawiła także, że od początku uruchomienia programu, tylko do końca 2021 roku:

- podpisano 8 128 umów o dofinansowanie na kwotę dofinansowania wynoszącą ponad 9 mld zł;
- zatwierdzono 34 786 wniosków o płatność na kwotę dofinansowania wynoszącą ponad 7 mld zł.
- przekazano do Komisji Europejskiej wnioski o płatność okresową na łączną kwotę wynoszącą ponad 9 mld zł, z czego ponad 8 mld zł to środki z UE.

Dyrektor Anna Brzyska w swojej wypowiedzi przedstawiła także efekty rzeczowe realizacji RPO WL, w tym m.in. z zakresu pracy i przedsiębiorczości, transportu, środowiska, kształcenia zawodowego, zdrowia czy usuwania barier.

Członkowie KM RPO docenili dane zawarte w Sprawozdaniu i jednogłośnie zatwierdzili ten dokument.

Stan wdrażania RPO

Dyrektor Departamentu Zarządzania RPO Anna Brzyska przedstawiła członkom KM RPO także informację na temat aktualnego (na 30 kwietnia 2022 r.) stanu wdrażania programu.

Także w tym przypadku Instytucja Zarządzająca RPO ma się czym pochwalić. W skali kraju nasze województwo zajmuje:

- **1 miejsce** w kraju pod względem liczby podpisanych umów (8 186 umów),
- **1 miejsce** w kraju pod względem % wykorzystanej alokacji w podpisanych umowach o dofinansowanie (99,86%),
- **1 miejsce** w kraju pod względem liczby zatwierdzonych wniosków o płatność (36 912),
- **1 miejsce** w kraju pod względem % wykorzystania alokacji w zatwierdzonych wnioskach o płatność (79,97%),
- **1 miejsce** w kraju pod względem % wykorzystania alokacji w wydatkach certyfikowanych do Komisji Europejskiej (88,46%).

Informacja i promocja

Zastępca Dyrektora Departamentu Zarządzania RPO Magdalena Urbanikiewicz-Staszczak, przedstawiła informacje na temat działań informacyjno-promocyjnych zrealizowanych w 2021 r. w ramach programu regionalnego. Przypomniała między innymi kilka najciekawszych przedsięwzięć promujących RPO WL:

- sukces filmu „To jest dom” w Konkursie Spotów Reklamowych „Fundusze Europejskie w Kadrze” organizowanego w ramach jednego z największych na świecie festiwali filmowych poświęconych sztuce operatorów filmowych Energa-CAMERIMAGE w Toruniu;
- konferencja hybrydowa otwierająca konsultacje społeczne projektu programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027;
- Gala „Lubelskie Dla Medyków”;
- konkurs plastyczny „Lubelskie Pięknie! Jak Fundusze Europejskie zmieniają twoją okolicę”.

Współpraca z Bankiem Gospodarstwa Krajowego

Kierownik Oddziału Programowania RPO w Departamencie Zarządzania RPO Ewa Pachowska-Kurzepa przedstawiła informację o kosztach zarządzania i opłatach za zarządzanie instrumentem finansowym na podstawie wyników w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020

w 2021 r. Rzecz dotyczyła wynagrodzenia wypłaconego Bankowi Gospodarstwa Krajowego oraz pośrednikom finansowym, którzy świadczą usługi na rzecz naszego województwa. Chodzi o obsługę instrumentów finansowych wdrażanych w ramach działań:

- 3.2 Instrumenty kapitałowe,
- 3.7 Wzrost konkurencyjności MŚP,
- 9.3 Rozwój przedsiębiorczości.

Dworzec metropolitalny

Dyrektor Wydziału Funduszy Europejskich Urzędu Miasta Lublin Bernadeta Krzysztofik zaprezentowała postępy w realizacji projektu pn. „Zintegrowane Centrum Komunikacyjne dla Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego”. Rozmach tej inwestycji i tempo jej budowy spotkały się z uznaniem zebranych. Przypomnijmy, że projekt zakłada budowę w Lublinie od podstaw nowego dworca metropolitalnego, który będzie służył wszystkim mieszkańcom regionu. Wartość całego przedsięwzięcia przekroczy 316 mln zł, z czego 178,5 mln zł stanowi dofinansowanie z UE w ramach RPO WL. Inwestor przewiduje, że realizacja projektu zakończy się do 31 maja 2023 r.

Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027

Informacjami na temat stanu prac nad projektem programu Fundusze

Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 z Członkami KM RPO podzielił się Zastępca Dyrektora Departamentu Zarządzania RPO Piotr Budyńczuk. Przypomniał między innymi, że nasz region w perspektywie finansowej na lata 2021-2027 otrzyma z UE prawie 2,3 mld euro na program regionalny. Alokacja w programie na cele szczegółowe, zadania pomiędzy instytucjami oraz alokacja na poszczególne ZITy zostały zatwierdzone przez Zarząd Województwa Lubelskiego 14 stycznia br. Dwa miesiące później, po nieformalnych spotkaniach z Komisją Europejską na przełomie lutego i marca br., 14 marca br., Województwo Lubelskie przekazało projekt programu wraz z niezbędnymi dokumentami do Komisji Europejskiej. Na projekty finansowane przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego przypadnie ponad 1,7 mld euro, zaś około 570 mln euro zostanie przeznaczone na projekty w zakresie Europejskiego Funduszu Społecznego+. Jak zaznaczył dyrektor Piotr Budyńczuk, czekamy na formalne uwagi Komisji Europejskiej do 14 czerwca br, zaś do 14 sierpnia br. Komisja Europejska powinna wydać decyzję dotyczącą programu.

DZ RPO

Członkowie KM RPO po ponad dwuletniej przerwie spowodowanej pandemią COVID-19, tym razem obradowali w trybie stacjonarnym.

Region stawia na przedszkola

Dzięki środkom z Unii Europejskiej w naszym regionie powstaną kolejne miejsca wychowania przedszkolnego. Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski uroczyście wręczył trzy kolejne umowy na realizację tego typu wsparcia.

Podstawowym celem, któremu służą dotacje przeznaczane na opiekę przedszkolną, jest poprawa dostępności do tej opieki i podnoszenie jej jakości.

Odpowiadamy na potrzeby

– Umowy, które miałem zaszczyt i przyjemność wręczyć, to ułamek tego, co udało nam się w ostatnich latach przeznaczyć na opiekę przedszkolną – podkreśla **Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski**.

Realizacja nowych projektów możliwa jest dzięki zwiększeniu przez Zarząd Województwa Lubelskiego kwoty alokacji w konkursie ogłoszonym jeszcze w 2020 roku. – Początkowo w tym konkursie mieliśmy do dyspozycji 23 mln zł – mówi marszałek **Jarosław Stawiarski**. – Jednak zainteresowanie beneficjentów i faktyczne potrzeby mieszkańców naszego regionu były tak duże, że Zarząd Województwa aż dziesięciokrotnie

zwiększał alokację na ten konkurs. Obecnie jest to prawie 40 mln zł.

Podstawowym celem, któremu służą dotacje przeznaczane na opiekę przedszkolną, jest znacząca poprawa dostępności do tej opieki przy jednoczesnym podnoszeniu jej jakości. Beneficjenci mogą w związku z tym realizować nie tylko projekty polegające na zwiększeniu liczby miejsc wychowania przedszkolnego, ale także takie, które służą wyrównywaniu szans edukacyjnych dzieci w wieku przedszkolnym. Co ważne unijne pieniądze pozwolą także rozszerzyć ofertę zajęć wyrównujących szanse edukacyjne dzieci, w tym dzieci z niepełnosprawnościami. Sprawdźmy, na co dokładnie przeznaczają je instytucje, które ostatnio podpisały umowy.

Gmina Stoczek Łukowski

Samorząd uzyskał dotację przekraczającą 715 tys. zł. Wartość całego projektu sięga jednak blisko 856 tys. zł. W ramach projektu zatytułowanego „Stawiamy na przedszkolaków” powstanie 17 nowych miejsc wychowania przedszkolnego. Podopieczni będą też mogli skorzystać z nowej oferty dodatkowych zajęć wyrównujących dla dzieci. Równie istotna wydaje się możliwość doskonalenia umiejętności przez nauczycieli. Dzięki realizacji projektu będą mogli skorzystać ze szkoleń lub studiów podyplomowych.

Gmina Wysokie

„Wysokie przedszkole II” – to nazwa projektu wartego ponad 564 tys. zł. Samorząd na jego realizację otrzymał blisko 476 tys. zł dofinansowania. Te pieniądze wystarczą na utworzenie 13 nowych miejsc wychowania przedszkolnego. Dzieci będą mogły też skorzystać z dodatkowych zajęć, m.in. z gimnastyki korekcyjnej, a także z zajęć z psychologiem. Tak jak w przypadku Stoczka Łukowskiego, także i w Wysokiem z projektu skorzysta przedszkolna kadra. Przewidziano dla niej możliwość podniesienia swoich umiejętności, czemu służącej mają szkolenia.

Zespół Przedszkolno-Szkolny Joanna Gębal

Chełmska placówka otrzymała ponad 510 tys. zł dotacji z RPO WL. Cały projekt wart jest jednak ponad 600 tys. zł. Placówka od lat jest znana z prowadzenia działalności o charakterze integracyjnym. Także w przypadku projektu „Przedszkole z klasą” beneficjentami będą dzieci z niepełnosprawnościami. To dla nich powstanie kolejnych 18 miejsc przedszkolnych. Mali podopieczni skorzystają z dodatkowych zajęć wyrównujących ich szanse edukacyjne. Z udziału w projekcie skorzystają też nauczyciele, którzy dzięki

unijnemu dofinansowaniu będą mogli podnieść swoje kwalifikacje.

Wisienka na torcie

W ramach Działania 12.1 Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2021 do końca marca tego roku podpisaliśmy 114 umów o dofinansowanie. Wydaliśmy na ten cel prawie 88 mln zł unijnych pieniędzy. Najważniejsze jest jednak to, że za te pieniądze nasi beneficjenci utworzyli prawie 3,5 tys. nowych miejsc przedszkolnych. Skorzystało z nich już ponad 6 tys. dzieci.

DZ RPO

Najważniejszym osiągnięciem programu jest utworzenie prawie 3,5 tys. nowych miejsc przedszkolnych. Skorzystało z nich już ponad 6 tys. dzieci.

Lubelskie, tu warto być

O tym, że nasz region ma turystom wiele do zaoferowania, wiemy od dawna. Jednak dzięki zaangażowaniu Funduszy Europejskich udało się walorom Lubelszczyzny dodać wiele blasku.

← Poszukującym nowych wrażeń polecamy odwiedzić w Amonicie - leśnym zespole rekreacyjno - edukacyjnym w Klimkach.

← W Adamowie, tak jak w wielu innych miejscowościach województwa, udało się przeprowadzić rewitalizację. Na zdjęciu Plac Niedźwiedzi.

→ Fundusze Unijne pomogły przywrócić dawny blask budynku i otoczenia dawnej stacji kolejki wąskotorowej w Poniatowej.

↓ Termomodernizację i instalację odnawialnych źródeł energii budynku ujeżdżalni w Dworze Droblin wsparła Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości.

↑ Parku Zdrojowego w Nałęczowie reklamować nie trzeba, ale i tutaj fundusze europejskie pomogły go udoskonalić.

↓ Także popularny zalew w Krasnobrodzie sporo zyskał dzięki inwestycjom poczynionym przez gminę.

↑ Odbudowana i rozbudowana Wikarówka nie tylko cieszy oczy turystów odwiedzających Kazimierz Dolny. Budynek zyskał również nową funkcjonalność.

Szansa na dodatkowe możliwości rozwoju naszych „małych ojczyzn”

Zarząd Województwa Lubelskiego zapewni samorządom naszego regionu dodatkowe możliwości realizacji inwestycji w formule Partnerstwa Publiczno-Prywatnego. Będzie to możliwe dzięki wydzieleniu w programie Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 specjalnej puli pieniędzy na ten cel.

Zarząd Województwa Lubelskiego zapewni samorządom naszego regionu dodatkowe możliwości realizacji inwestycji w formule Partnerstwa Publiczno-Prywatnego. Jak z tej możliwości skorzystać zainteresowani dowiedzieli się podczas szkolenia organizowanego przez Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich.

Projekty hybrydowe

W nowej perspektywie finansowej na projekty tego typu Zarząd Województwa przeznaczył 30 mln zł. Projekty te, zgodnie z podpisanym 8 grudnia 2021 r. „Kontraktem Programowym dla Województwa Lubelskiego, w ramach

projektu Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027”, mogą dotyczyć:

- poprawy efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej wraz z powierzeniem zarządzania energią,
- poprawy efektywności energetycznej budynków mieszkaniowych wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą/modernizacją źródeł ciepła albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej,
- modernizacji oświetlenia ulicznego na energooszczędne.

Zainteresowanych zapraszamy do siedziby GPI (Lublin, ul. Stefczyka 3b, pokój 0.18.
tel. 81 44 16 864 oraz 81 44 16 865).

Możliwe jest również spotkanie poza siedzibą Punktu. Adresy e-mail naszych konsultantów:
agnieszka.brzozowska@lubelskie.pl,
krzysztof.prybula@lubelskie.pl,

Departament Partnerstwa Publiczno-Prywatnego w MFIPR oferuje samorządom wsparcie prawne, ekonomiczno-finansowe i techniczne w procesie wyboru partnera prywatnego oraz zamknięcia finansowego inwestycji.
Szczegóły: www.ppp.gov.pl/doradztwo-nabor-ppp/.

**Punkt
Informacyjny**
Fundusze Europejskie

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Dobre praktyki unijnych projektów

Podzielmy się ryzykiem

Partnerstwo Publiczno-Prywatne (PPP) to model realizacji zadań publicznych, który jest oparty na wieloletniej umowie określającej podziały zadań i ryzyk pomiędzy Podmiotem Publicznym a Partnerem Prywatnym. PPP pozwala na wykorzystanie kapitału, wiedzy i doświadczenia przedsiębiorców w realizacji i finansowaniu inwestycji.

Celem PPP jest świadczenie określonej usługi publicznej przez Partnera Prywatnego w oparciu o infrastrukturę publiczną w różnych obszarach. Przedsięwzięcie PPP to budowa lub remont infrastruktury publicznej połączone z jej utrzymaniem i/lub zarządzaniem. W ten sposób można dostarczać wysokiej jakości usługi publiczne. Włączenie do tego typu działań finansowania z Funduszy Europejskich (tzw. formuła hybrydowa) zwiększa ich efektywność i płynące z ich realizacji korzyści przede wszystkim dla strony publicznej.

Urzednicy pomagają

Zarząd Województwa Lubelskiego wspólnie z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej (MFIPR) zapewnił z początkiem br. jednostkom samorządu terytorialnego wsparcie w przygotowaniu przedsięwzięć w formule PPP. Od 1 stycznia 2022 roku podmioty zainteresowane realizacją inwestycji w formule PPP mogą korzystać z pomocy konsultantów w Głównym Punkcie Informacyjnym Funduszy Europejskich (GPI) zlokalizowanym w Departamencie Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego. Nasi konsultanci przybliżają, czym jest PPP i jakie daje korzyści, wstępnie przedstawiają możliwości realizacji projektu w tej formule oraz wskazują programy operacyjne, które pozwalają włączyć do projektu finansowanie z Funduszy Europejskich. Wsparcie jest dostępne w formie szkoleń czy spotkań indywidualnych z promotorem projektów (w formule stacjonarnej i online) oraz w trybie komunikacji elektronicznej.

DZR PO

Od końca czerwca do połowy listopada mieszkańcy Lubelszczyzny będą mogli obejrzyć wystawę fotografii przybliżającą osiągnięcia beneficjentów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. Prezentację przewidziano w 10 miastach naszego regionu.

Zamiarem organizatorów było udokumentowanie tylko niewielkiego wycinka najciekawszych dokonań Beneficjentów. Odbiorcy zobaczą fotografie nowoczesnego taboru kolejowego czy nowych dróg, inne prezentują piękniejące dzięki projektom rewitalizacyjnym obiekty i całe miasta naszego województwa. W wystawie znalazły się również zdjęcia odnowionych żłobków i szkół. Dzięki unijnemu wsparciu edukacja na każdym jej poziomie zyskała nową jakość.

– Przeglądając się tym fotografiom, mogę jednoznacznie stwierdzić: nie zmarnowaliśmy ani czasu, ani pieniędzy – pisze w słowie wstępnym do wystawy **Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski.**
– Zgromadziliśmy też ogromne doświadczenie, które wykorzystamy przy realizacji kolejnej odsłony unijnego budżetu dla naszego województwa. Fun-

dusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027 to prawie 2,3 miliarda euro. Stanowiąc one będą potężny zastrzyk finansowy, który pozwoli nam konsekwentnie realizować cele wzmocniające rozwój gospodarczy regionu. Zrobiliśmy wszystko, by program odpowiadał na aktualne wyzwania, jakie stawia przed nami rzeczywistość.

Harmonogram wystawy w województwie*

– Kraśnik	30.06.2022
– Lublin	14.07.2022
– Ryki	28.07.2022
– Łuków	11.08.2022
– Radzyń Podlaski	25.08.2022
– Biłgoraj	08.09.2022
– Tomaszów Lubelski	22.09.2022
– Puławy	06.10.2022
– Zamość	20.10.2022
– Świdnik	03.11.2022

* Harmonogram może ulec zmianie.

Poprawa spójności przestrzennej, społecznej i kulturowej
Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego poprzez rewitalizację
Strzyżewice

Lider - Gmina Jaszków Partnerzy - Gmina Strzyżewice, Gmina Jablonna, Gmina Konopnica, Gmina Niedźwiczka Długa, Gmina Niemce, Gmina Spiczyn, Gmina Lubartów, Gmina Piaski
kooda dofinansowania: 38.594.779.62.21

QR code
rpo.lubelskie.pl

Logo partnerów: Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, Urząd Województwa Lubelskiego, Urząd Miejski w Lublinie, Urząd Miejski w Strzyżewicach, Urząd Miejski w Lubartowie, Urząd Miejski w Jablonnie, Urząd Miejski w Konopnicy, Urząd Miejski w Niedźwiczce Długiej, Urząd Miejski w Piaskach, Urząd Miejski w Spiczynie, Urząd Miejski w Strzyżewicach, Urząd Miejski w Niemcach, Urząd Miejski w Lubartowie, Urząd Miejski w Jablonnie, Urząd Miejski w Konopnicy, Urząd Miejski w Niedźwiczce Długiej, Urząd Miejski w Piaskach, Urząd Miejski w Spiczynie.

Projektem jest możliwe w tym celu wsparcie ze środków Funduszy Europejskich w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. W ramach projektu planowane jest wybudowanie i wyposażenie biblioteki w Strzyżewicach. Wybudowanie i wyposażenie biblioteki w Strzyżewicach jest jednym z zadań priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. Realizacja projektu pozwoli na zwiększenie dostępności usług bibliotecznych dla mieszkańców i przyczyni się do poprawy jakości życia w tym obszarze. W ramach projektu przewidziano również wybudowanie i wyposażenie biblioteki w Strzyżewicach. Wybudowanie i wyposażenie biblioteki w Strzyżewicach jest jednym z zadań priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. Realizacja projektu pozwoli na zwiększenie dostępności usług bibliotecznych dla mieszkańców i przyczyni się do poprawy jakości życia w tym obszarze. W ramach projektu przewidziano również wybudowanie i wyposażenie biblioteki w Strzyżewicach.

Kolejne inwestycje w OZE i na termomodernizację dla Lubelskich przedsiębiorców

O tym, że dywersyfikacja zasobów energetycznych jest priorytetowa, nie trzeba nikogo przekonywać. Skutki pandemii COVID-19, jak również wojna na Ukrainie uderzyły w gospodarkę na każdym poziomie. Dlatego inwestycje w odnawialne źródła energii są jednym z priorytetów w budowaniu niezależności energetycznej. W lubelskim zakończył się nabór wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć związanych z efektywnością energetyczną i OZE.

Dotacje na OZE i termomodernizację

Do województwa lubelskiego w ramach instrumentu REACT- EU trafiło prawie 26 mln euro, z czego blisko 20,5 mln euro Zarząd Województwa Lubelskiego skierował na wsparcie lubelskich firm. Przedsiębiorcy mogli składać wnioski o dofinansowanie do Lubelskiej Agencji

Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie na modernizację budynków i inwestycje w odnawialne źródła energii. Nabór do omawianego Działania 15.1 Wsparcie przedsiębiorstw w zakresie energetyki zakończył się w maju br.

Przedsiębiorcy będą mogli uzyskać nawet do 3 mln złotych. Wysokość wsparcia uzależniona jest od typu

projektu oraz statusu firmy. Przedsiębiorcy z sektora MŚP otrzymają od 55% do nawet 80% dotacji. Z kolei spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego, uzyskają wsparcie od 45% do 60% dofinansowania.

Projekty, które zrealizuje lubelski biznes w ramach dofinansowania, to inwestycje w transformację energetyczną regionu. Stawiamy na dywersyfikację dostaw energii, ograniczenie emisji CO₂ oraz zmniejszenie kosztów energii w firmach. W konkursie przedsiębiorcy złożyli 649 wniosków, starając się o dofinansowanie przekraczające 385 mln złotych. Te liczby dowodzą, że efektywność energetyczna jest kluczowa dla lubelskich firm.

Marek Neckier, Dyrektor Lubelskiej Agencji Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie

Energetyczne Statystyki

Przedsiębiorcy w ramach Działania 15.1 Wsparcie przedsiębiorstw w zakresie energetyki złożyli wnioski m.in. na budowę 98 magazynów energii. 308 projektów to inwestycje prosumenckie (przyp. prosument to osoba lub firma, która wytwarza energię elektryczną z mikroinstalacji OZE, np. firmowej instalacji fotowoltaicznej i wykorzystuje ją na potrzeby własne, magazynuje lub sprzedaje). O budo-

wę małych instalacji oraz farm fotowoltaicznych stara się 183 wnioskodawców. Z kolei termomodernizacją budynków i wymianą źródła ciepła zainteresowanych jest 187 firm. Przedsiębiorcy szacują, że dzięki realizacji ich projektów roczna emisja gazów cieplarnianych spadnie o 477 tys. ton CO₂. Obecnie LAW P ocenia złożone projekty, aby wybrać najlepsze i jak najszybciej podpisać umowy. Czasu na realizację projektów wspartych

z REACT-UE jest niewiele, bowiem Wnioskodawcy muszą je zakończyć do 31 grudnia 2023 r.

To nie pierwszy konkurs LAW P, w którym przedsiębiorcy mogą poprawić efektywność energetyczną. Dzięki środkom z Unii Europejskiej udało się podpisać 622 umowy na przedsięwzięcia związane z produkcją energii odnawialnej. Łączna kwota przyznanego im wsparcia sięga 240,5 mln złotych. Z kolei 150,3 mln złotych

LAWP podzieliła pomiędzy 266 projektów związanych z termomodernizacją budynków.

Z dotacji skorzystał m.in. VIKKING KTS, polski producent drzwi wejściowych kompozytowych i okien PVC z Białej Podlaskiej.

– Od ponad 30 lat produkujemy najwyższej jakości drzwi wejściowe i okna PVC. Nasi klienci poszukują technologii ograniczających zużycie energii do minimum. Oferujemy im innowacyjne i energooszczędne rozwiązania. Świadome zarządzanie zasobami energetycznymi w dzisiejszej rzeczywistości to obowiązek każdego

z nas. Wdrażanie energooszczędnych technologii staje się coraz łatwiejsze, również dzięki funduszom unijnym. Motywacją do głębokiej termomodernizacji siedziby było przede wszystkim zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych oraz ograniczenie wydatków firmy – mówi **Tadeusz Konażuk**, Prezes Zarządu PW „VIKING KTS” Sp. z o.o.

Wsparcie z Unii

Zdrowotne, gospodarcze i społeczne skutki pandemii COVID-19 na całym świecie wymagały szczególnej reakcji. Komisja Europejska w tym celu

uruchomiła największy w historii Europy pakiet środków na rzecz ożywienia gospodarki – NextGenerationEU – Plan Odbudowy Europy. Jednym z elementów planu jest instrument REACT-EU. Narzędzie to pomaga w odbudowie i zwiększeniu odporności gospodarki. W Polsce regiony mogą wydatkować środki z REACT-EU na systemy opieki zdrowotnej w walce z pandemią koronawirusa oraz inwestować w transformację ekologiczną i cyfrową. Województwo lubelskie z REACT-EU sfinansowało m.in. Działanie 15.1 Wsparcie przedsiębiorstw w zakresie energetyki w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.

Boom na OZE

Świadomość energetyczna ciągle wzrasta. Dla każdego przedsiębiorcy optymalizacja kosztów energii czy ciepła oznacza finalnie tańszy produkt dla klienta. To wpływa na jego konkurencyjność w skali lokalnej, a w przypadku większych firm, np. produkcyjnych, nawet w skali światowej. Z kolei uniezależnienie od czynników zewnętrznych buduje bezpieczeństwo energetyczne. Przy korzystaniu z możliwości, jakie dają odnawialne źródła energii, dochodzi jeszcze aspekt ekologiczny, czyli ograniczenie zużycia paliw kopalnych, emisji CO₂ i pyłów do atmosfery.

Jak wskazuje Agencja Rynku Energii S.A. w I kwartale 2021 r. w Polsce powstało 58 320 instalacji OZE o mocy 645,65 MW (w tym 58 279 inst. fotowoltaicznych o mocy 505,71 MW). Dla porównania w I kwartale 2022 r. przybyło 155 058 instalacji o mocy 1 445,81 MW (w tym 155 030 inst. PV o mocy 1387,87 MW). Dane pochodzą z biuletynów Informacja statystyczna o energii elektrycznej Agencji Rynku Energii S.A.

Prąd z energii słońca produkują przedsiębiorcy, jak i osoby prywatne. Obecna rzeczywistość wymusza na nas poszukiwanie stabilniejszych, bardziej niezależnych i tańszych źródeł energii. Naszym priorytetem jest stworzenie konkurencyjnego rynku dostawców energii przy jednoczesnym zaspokojeniu potrzeb energetycznych regionu. Fundusze Europejskie pomagają realizować te działania.

LAWP

Termomodernizacja budynku hotelu Szumy Park

Przykład wykorzystania paneli słonecznych na dachu budynku.

Przyjazne miasto Lublin

Z początkiem lat 90. w Polsce rozpoczął się proces intensywnych zmian w obrębie transportu osób zauważalny w szczególności w większych miastach. Transport publiczny systematycznie tracił na znaczeniu, a transport indywidualny dynamicznie wzrastał. Miasta, najczęściej nieprzygotowane na takie zmiany, stanęły więc przed ogromnym wyzwaniem polegającym na poszukiwaniu i wdrażaniu rozwiązań mających na celu zrównoważenie transportu.

Komunikacja w Lublinie

Obecnie na jedno gospodarstwo domowe w Polsce przypada więcej niż jeden pojazd. W samym Lublinie w 2021 roku zarejestrowano ponaddwukrotnie więcej pojazdów niż rok wcześniej, a łączna ich liczba sięga blisko 300 tys., czyli na 1000 mieszkańców przypada 638 samochodów. Zainteresowanie samochodami stale więc rośnie. Jednocześnie coraz więcej osób wyprowadza się poza Lublin i dojeżdża do pracy w mieście autem. Zarówno mieszkańcy Lublina jak i okolic, z wyboru lub zmuszeni brakiem alternatywy, korzystają z transportu indywidualnego. Efektem są oczywiście korki, wydłużanie się podróży oraz zwiększona emisja zanieczyszczeń, a co za tym idzie – pogarszająca się jakość życia w mieście. Wydaje się, że jedynym możliwym rozwiązaniem tego problemu jest zrównoważenie transportu poprzez ograniczenie roli samochodów osobowych przy jednoczesnej poprawie oferty transportu publicznego oraz wprowadzaniu rozwiązań, które pozwolą na szybkie i bezproblemowe przesiadanie się z jednego środka transportu na drugi.

Rozwój transportu zbiorowego

Gmina Lublin od 2017 roku realizuje projekt pn. *Budowa, modernizacja przystanków i węzłów przesiadkowych zintegrowanych z innymi rodzajami transportu dla potrzeb LOF*, którego celem jest przede wszystkim rozwój i usprawnienie systemu komunikacji w obszarze Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego (LOF). Głównym założeniem projektu jest osiągnięcie przewagi transportu zbiorowego nad indywidualnym, dzięki usprawnieniu sieci połączeń pieszych i rowerowych, oraz ich integrację z transportem publicznym. Projekt polega na budowie / przebudowie / rozbudowie zespołów przystan-

ków i węzłów przesiadkowych zintegrowanych z innymi rodzajami transportu dla potrzeb LOF. W projekcie zaplanowano także przebudowę / rozbudowę ul. Żeglarskiej wraz z mostem, a także ul. Franczaka „Lalka” w zakresie budowy chodnika i ścieżki rowerowej. Dotychczas udało się już zrealizować m.in.:

- budowę lub przebudowę zespołu przystanków przesiadkowych przy ulicach: Związkowej, Mickiewicza, Turystycznej oraz przy Dworcu PKP, przy Rondzie Dmowskiego i przy Poczekajce,
- budowę węzłów przesiadkowych przy ul. Józefa Franczaka „Lalka”, ul. Żeglarskiej, ul. Zbożowej, al. Kraśnickiej, ul. Granitowej i przy ul. Osmolickiej.
- przebudowę ul. Wygodnej oraz rozbudowę ul. Abramowickiej.

Do wykonania pozostała jeszcze m.in. budowa węzła przesiadkowego przy ul. Grenadierów oraz budowa chodnika i ścieżki rowerowej wraz z oświetleniem wzdłuż ul. Józefa Franczaka „Lalka”, a także przebudowa / rozbudowa

ul. Żeglarskiej wraz z mostem na rzece Bystrzycy.

Jak nietrudno się domyślić, inwestycja o takiej skali jest niezwykle kosztowna. Pierwotna wartość projektu wynosiła ponad 63 mln zł, a wartość dofinansowania z budżetu UE około 36 mln zł. Aby w pełni wykorzystać potencjał projektu i zaspokoić potrzeby mieszkańców, Zarząd Województwa Lubelskiego dokonał kolejnego zwiększenia dofinansowania, tym razem o 16 mln zł, w efekcie dając łączne dofinansowanie w wysokości 77 mln zł (przy całkowitej wartości projektu wynoszącej obecnie 103 mln zł). Zwiększenie dofinansowania pozwoli na rozbiórkę starego i budowę nowego mostu na ul. Żeglarskiej. Zmiany umożliwią przechodniom, rowerzystom oraz kierowcom bezpieczniejsze poruszanie się w tym rejonie. 28 kwietnia 2022 r. Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski i Prezydent Miasta Lublin Krzysztof Żuk uroczystie podpisali aneks do umowy o dofinansowanie projektu zwiększający kwotę pomocy.

DW EFRR

Marszałek Województwa Jarosław Stawiarski i Prezydent Lublina Krzysztof Żuk prezentują symboliczny czek na dodatkowe pieniądze m.in.: na budowę nowego mostu nad Bystrzycą.

Kiedy pasja staje się pomysłem na życie

Praca, ważna sfera naszego życia. Dla niektórych obowiązek, źródło dochodu, a dla innych, jak w przypadku Angeliki, dodatkowo hobby. Angelika znalazła złoty środek, pomysł na biznes, dający jej nie tylko możliwość zarobku, ale przede wszystkim satysfakcję i poczucie spełnienia. Jak do tego doszło? Na to pytanie odpowie kobieta, instruktorka pilates, która nie bała się zaważyć o siebie.

Angelika Swoboda przekuła słabość w pasję, a tę we własny biznes.

Nazywam się Angelika Socha, mam 43 lata, z wykształcenia jestem magistrem administracji. W związku z dolegliwościami kręgosłupa w 2016 roku zainteresowałam się zajęciami pilates, co okazało się dla mnie dobroczynne. Udział w zajęciach uświadomił mi, że moje hobby może przerodzić się w misję. Chcąc zgłębić wiedzę na temat tej metody ćwiczeń, w 2018 roku ukończyłam kurs instruktora pilates oraz trenera personalnego ze specjalizacją CTB Core Stability w Body Balance Pilates School. Początkowo hobbystycznie prowadziłam zajęcia dla rodziny i znajomych.

Od pomysłu po biznes

W związku z chorobą członka rodziny musiałam przeorganizować swoje dotychczasowe życie zawodowe i zrezygnować z pracy na etacie (przez 17 lat pracowałam jako urzędnik samorządowy). Za namową męża i znajomych postanowiłam połączyć hobby z pracą. Jak nie teraz, to kiedy? Mieszkamy w domu jednorodzinnym, w którym udało nam się wygospodarować przestrzeń do prowadzenia zajęć, brakowało mi tylko wyposażenia...I tu z pomocą przyszedł Powiatowy Urząd Pracy w Lubartowie oraz znajomi, którzy widząc moje zaangażowanie i posiadaną wiedzę, poręczyli za powodzenie mojej działalności gospodarczej.

Z pomocą funduszy unijnych

W listopadzie 2021 r. rozpoczęłam nowy rozdział w swoim życiu zawodowym. Wzięłam udział w projekcie pn. „Aktywizacja osób 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie lubartowskim (VII)” współfinansowanym przez Unię Europejską w ramach Osi Priorytetowej 9 Rynek Pracy, Działanie 9.2 Aktywizacja zawodowa – projekty PUP Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. Otrzymane środki w wysokości 24 tysięcy zł na podjęcie działalności gospodarczej przeznaczałam na pokrycie kosztów pomocy

prawnej, konsultacji, doradztwa dotyczącego podjęcia działalności (to moja pierwsza działalność), zakup sprzętu (laptop, drukarka, aparat fotograficzny, głośnik), sprzętu sportowego (maty do jogi, stopy do ćwiczeń, hantle, gumy oporowe, rollery do masażu, itp.) oraz reklamy (roll-up). W grudniu 2021 r. założyłam jednoosobową firmę pod nazwą AS PIK Angelika Socha, sklasyfikowaną pod numerem PKD 85.51.Z-pozostałe formy edukacji sportowej oraz zajęć sportowych i rekreacyjnych.

Samorealizacja

Aktualnie prowadzę zajęcia grupowe pilates w MKS Lubartów oraz w Kole Gospodyń Wiejskich w Szczekarkowie oraz treningi indywidualne (również z dojazdem do klienta). Praca z ludźmi daje mi dużo satysfakcji i mobilizuje do pogłębiania wiedzy z zakresu pracy z ciałem. Zadowolenie podopiecznych z udziału w moich zajęciach, poprawa ich kondycji i zmniejszenie dolegliwości bólowych to dla mnie najlepsza nagroda i poczucie, że było warto.

Angelika Socha

Treść niniejszego artykułu pochodzi z kwartalnika Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie „Lubelskie na Rynku Pracy”.

Punkt Kontaktowy RPO w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Lublinie
ul. Obywatelska 4, Lublin
tel. 81 46 35 363 lub 605 903 491
e-mail: punkt.konsultacyjny@wup.lublin.pl

Rusza kolejna edycja projektu Centrum Wsparcia Doradczego

Centrum Wsparcia Doradczego (CWD) to projekt realizowany z inicjatywy Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej. Jego celem jest wzmocnienie kompetencji samorządów lokalnych w zakresie prowadzenia skuteczniejszej i efektywniej polityki rozwoju. Projekt jest współfinansowany z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.

Do kogo kierowany jest projekt?

Wsparcie jest kierowane do tych samorządów lokalnych, których w największym stopniu dotyczą problemy o charakterze społecznym czy gospodarczym. Zostały one wskazane w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego jako tzw. obszary strategicznej interwencji. Stąd też w pierwszej kolejności wsparcie uzyskują partnerstwa tworzące obszary funkcjonalne miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze lub takie, w których skład wchodzi gminy zaliczone do grupy zagrożonych marginalizacją. Dodatkowym aspektem jest to, że CWD wspiera tych, którzy są na początku drogi do przygotowania strategii dla instrumentu terytorialnego.

Jak przebiegają prace?

Podstawowym założeniem CWD jest wspieranie samorządów lokalnych, które chcą ustalić wspólną wizję rozwoju oraz realizować wspólne działania, m.in. w zakresie optymalizowania kosztów świadczenia usług publicznych ponad podziałami administracyjnymi. W tym celu zawiązywane jest formalne partnerstwo samorządów. W kolejnych etapach przygotowywane są: diagnoza obszaru, strategia terytorialna oraz dodatkowe materiały dotyczące najważniejszych projektów. Prace prowadzi grupa robocza złożona z przedstawicieli samorządów tworzących partnerstwo oraz doświadczonego zespołu ekspertów. Warto podkreślić, że już **od etapu diagnozy jednostki zasięgają opinii i współpracują z różnymi partnerami działającymi na ich terenie. W efekcie partnerstwa są przygotowane do re-**

alizacji wspólnie wypracowanych pomysłów, w tym do osiągnięcia środków finansowe z funduszy zewnętrznych. Szczególnym źródłem finansowania będą tzw. instrumenty terytorialne, zaplanowane w programach perspektywy 2021-2027, dedykowane właśnie partnerstwom samorządowym. Działaniem inicjującym doradztwo dla samorządów był projekt pilotażowy CWD (listopad 2020–marzec 2022). Na bazie zebranych doświadczeń resort funduszy i polityki regionalnej uruchomił kolejną edycję projektu (kwiecień 2022–czerwiec 2023).

Pilotaż

Zadaniem projektu pilotażowego było przetestowanie zaproponowanego procesu planowania strategicznego i projektowego w partnerstwach i na podstawie zebranych doświadczeń przedstawienie rekomendacji dla docelowego modelu funkcjonowania CWD. Do pilotażu zostało wybranych 38 partnerstw z 15 województw, w tym 3 z województwa lubelskiego:

- *Zielona Brama Roztocza* (lider – Gmina Janów Lubelski);
- *Partnerstwo z obszaru Skierbieszowskiego Parku Krajobrazowego* (lider – Gmina Krasnystaw);
- *Roztocze Środkowe* (lider – Miasto Tomaszów Lubelski). Warto podkreślić, że jest to jedno z nielicznych partnerstw ponadregionalnych.

Korzyści z udziału w pilotażu

Widocznym efektem projektu doradczego CWD są **przygotowane dokumenty** (diagnoza i strategia) oraz materiały dotyczące prac nad konkretnymi projektami. Informacje w nich zgroma-

dzone są wykorzystywane przez samorządy do innych procesów, np. prac nad gminnymi programami rewitalizacji. Nie mniej istotną rolę odgrywa CWD w zakresie budowania tzw. miękkich kompetencji. Zaproponowany sposób pracy z dużym zaangażowaniem pracowników urzędów gmin, miast oraz powiatów pozwala nabyć i utrwalić **umiejętności w zakresie diagnozowania potrzeb społeczności lokalnych, planowania strategicznego oraz zarządzania procesami inwestycyjnymi, a także pracy zespołowej.** Cały proces wymaga jednak od samorządowców dodatkowego czasu i uwagi.

– *Centrum Wsparcia Doradczego potraktowaliśmy jako szansę na wypracowanie lepszych sposobów komunikacji oraz ustalenie priorytetów, ważnych dla wszystkich partnerów, które powinny się znaleźć we wspólnej strategii rozwoju całego obszaru na najbliższe lata* – stwierdza **Edyta Gajowiak-Powroźnik**, wójt Gminy Krasnystaw.

Intensywna współpraca w grupie roboczej ma na celu **przełamywanie myślenia o planowaniu rozwoju jedynie w granicach administracyjnych własnej gminy** i poszukiwanie nowych możliwości wynikających z sąsiedzkiej współpracy. Szczególnym przykładem jest partnerstwo Roztocze Środkowe, które planuje swój rozwój na bazie zasobów krainy geograficznej obejmującej swoim zasięgiem obszary województw lubelskiego i podkarpackiego.

– *Planowanie rozwoju w układzie funkcjonalnym wciąż wiąże się z wyzwaniem wynikającym z przebiegu granic administracyjnych. W związku z tym spójne działania na rzecz rozwoju Roztocza wymagają silnej koordynacji instrumen-*

tów wsparcia oferowanych przez władze regionalne obu województw – podkreśla **Wojciech Żukowski**, burmistrz Tomaszowa Lubelskiego.

Kolejnym aspektem podkreślanym przez uczestników projektu pilotażowego CWD jest wsparcie doświadczonych ekspertów, którzy zachęcają do spojrzenia na problemy i szanse z innej perspektywy **oraz podpowiadają rozwiązania i narzędzia, których partnerstwa dotychczas nie stosowały.**

– *Przystępując do Pilotażowego Projektu Centrum Wsparcia Doradczego oczekiwaliśmy wzmocnienia współpracy Partnerstwa 4 gmin „Zielona Brama Roztocza” oraz zainicjowania wspólnych projektów* – mówi **Krzysztof Kołtyś**, burmistrz Janowa Lubelskiego. – *Nie zawiedliśmy się, otrzymując doradztwo doświadczonych ekspertów Związku Miast Polskich, którzy przeprowadzili nas przez kolejne etapy opracowywania strategii terytorial-*

nej. Wartością dodaną było wykorzystanie w diagnozie danych z Monitora Rozwoju Lokalnego i możliwość odniesienia do grupy porównawczej innych samorządów.

Współpraca w ramach CWD pozwala dostrzec samorządom **korzyści, jakie mogą czerpać ze wspólnej realizacji zadań.** Przygotowanie i realizacja kompleksowych przedsięwzięć rozwojowych (obejmujących aspekty gospodarcze, społeczne, środowiskowe i instytucjonalne) jest trudniejsza, ale daje lepsze efekty. Innym przykładem jest zwiększenie zaangażowania do realizacji zadań publicznych partnerów gospodarczych i społecznych. Źródłem inspiracji dla nowatorskich rozwiązań jest również wymiana informacji i dobrych praktyk pomiędzy partnerstwami.

CWD Plus

W kolejnej edycji projektu – CWD Plus – wspierane są głównie miejskie obsza-

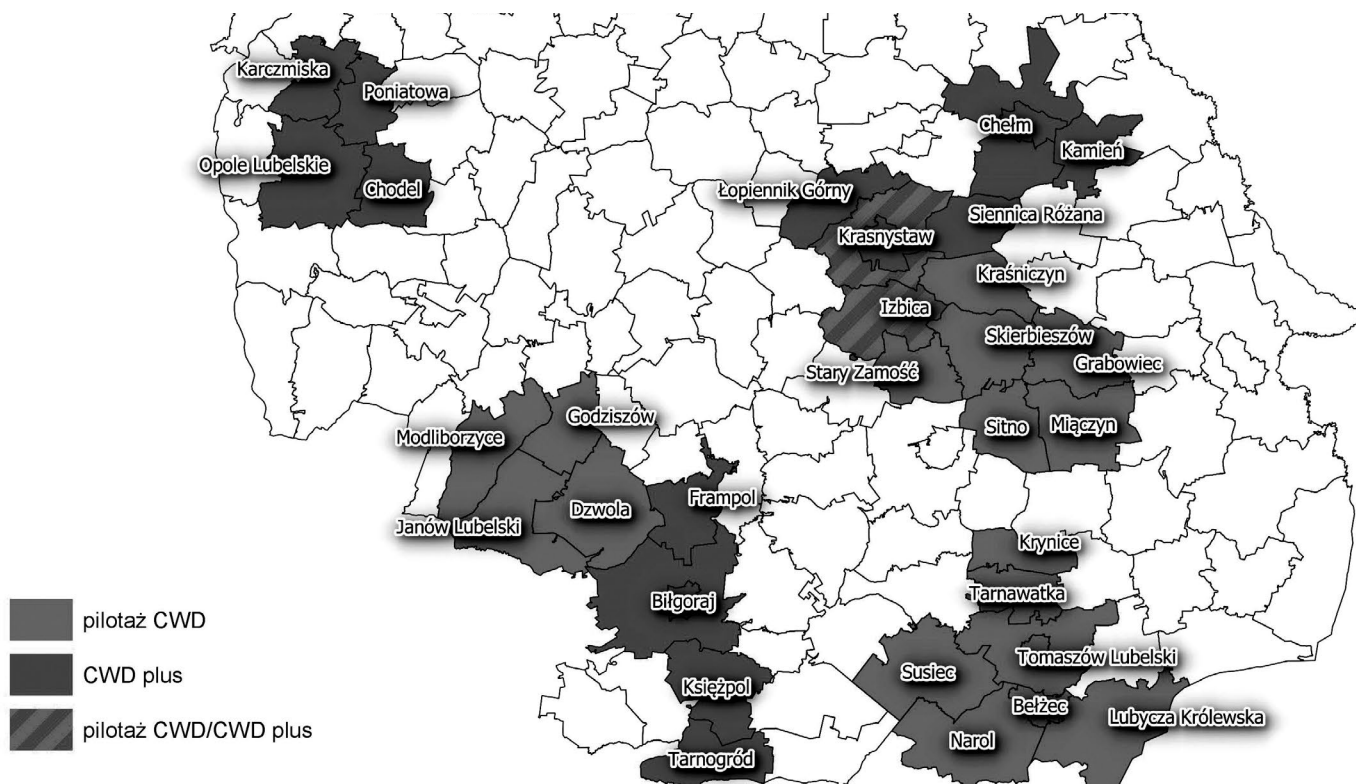
ry funkcjonalne miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, które będą korzystały z mechanizmu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Partnerstwa otrzymają doradztwo w zakresie przygotowania strategii, natomiast w partnerstwach uczestniczących w pilotażu kontynuowane będą prace nad projektami.

Wśród 40 nowych partnerstw znalazły się 4 z województwa lubelskiego:

- Miejski Obszar Funkcjonalny Chełma;
- Miejski Obszar Funkcjonalny Kraśnegostawu;
- *Gminy Powiatu Biłgorajskiego dla rozwoju gospodarczego;*
- Miejski Obszar Funkcjonalny Opola Lubelskiego.

DSiR UM WL

Działalność wielu partnerstw samorządowych na terenie województwa lubelskiego (niektóre z bogatą historią i dorobkiem projektowym) jest dowodem na potrzebę planowania rozwoju w układzie ponadgminnym. Również partnerstwa korzystające ze wsparcia w ramach CWD powinny stać się katalizatorem zmian na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców i odbudowania lokalnych gospodarek.

Źródło: opracowanie własne DSiR, UMWL

Partnerstwa biorące udział w projekcie CWD (pilotaż oraz CWD Plus)

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 szansą dla młodych

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie od 2015 r. wdraża na terenie województwa lubelskiego Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER). W roku 2022 urząd kontynuuje VI edycję projektów pozakonkursowych, w ramach których dostępne są pieniądze na wsparcie młodych bezrobotnych. Również młodzi Ukraińcy, którzy znaleźli w Polsce schronienie, mogą skorzystać ze wsparcia finansowego w ramach PO WER na tych samych warunkach, co obywatele naszego kraju. Wystarczy, że zarejestrują się jako bezrobotni.

Ostatnia szansa

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie oferuje młodym bezrobotnym, którzy są zainteresowani znalezieniem pracy, znaczne środki. Pochodzą one z funduszy europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Obecnie realizowana jest VI edycja projektów pozakonkursowych w perspektywie finansowej 2014-2020. Jest to ostatnia już szansa, by skorzystać z takiego wsparcia.

Dla kogo

Uczestnikami projektu mogą być osoby młode w wieku 18-29 lat, pozostające bez zatrudnienia, zarejestrowane jako bezrobotne, w tym osoby, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET). Pakiet działań pomocowych stawia sobie za cel aktywizację ludzi młodych, debiutujących na rynku pracy. Do końca bieżącego roku skorzystać więc można z różnych form wsparcia:

- staże i bony stażowe – stwarzające szanse na zdobycie nowych umiejętności i zyskanie tak cennego w oczach pracodawców doświadczenia zawodowego;
- szkolenia i bony szkoleniowe – umożliwiające zdobycie dodatkowych umiejętności, wiedzy, nowych kwalifikacji bądź podniesienie już posiadanych, co realnie zwiększa szanse na zatrudnienie i rozpoczęcie kariery zawodowej;
- bony na zasiedlenie – wsparcie skierowane do osób, które po-

szukują nowego miejsca pracy lub zakładają własny biznes poza dotychczasowym miejscem pobytu, w wyniku czego postanowili zmienić swoje miejsce zamieszkania;

- dotacje dla młodych przedsiębiorców – jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, umożliwiające osobom młodym usamodzielnienie się i rozpoczęcie pracy na własny rachunek (na chwilę obecną z wyjątkiem obywateli Ukrainy);
- wsparcie w postaci prac interwencyjnych, których celem jest ułatwienie młodym osobom bezrobotnym powrotu na rynek pracy, a także refundacja kosztów dopo-

sażenia lub wyposażenia stanowiska pracy oraz poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy.

Gdzie szukać informacji

Informacje o możliwościach ubiegania się o wsparcie dostępne są na stronach internetowych powiatowych urzędów pracy, właściwych ze względu na miejsce zamieszkania/siedziwy pracodawcy/pobytu w przypadku osób z Ukrainy, lub stronie internetowej WUP w Lublinie: <https://power-wuplublin.praca.gov.pl/>.

*Wydział Realizacji PO WER
WUP w Lublinie*

Uczestnikami projektu mogą być osoby młode w wieku 18-29 lat, pozostające bez zatrudnienia i zarejestrowane jako bezrobotne.

Znowu ubyło azbestu

Na przełomie stycznia i lutego 2022 r. przeprowadzony został VI nabór wniosków w zakresie utylizacji wyrobów azbestowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. Był to ostatni nabór w ramach projektu „System gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa lubelskiego”.

Adresatami zimowego naboru byli mieszkańcy dwóch regionów naszego województwa obejmujących powiaty:

- chełmski, krasnostawski, lubelski, łużyński, opolski, puławski, świdnicki i włodawski. Łącznie wpłynęło ponad 3 400 wniosków;
- biłgorajski, hrubieszowski, janowski, kraśnicki i tomaszowski. Łącznie wpłynęło ponad 3 200 wniosków

Jak widać potencjalni uczestnicy projektu nie zawiedli. Łącznie złożyli ponad

6,6 tys. wniosków. Dobitnie wskazuje to skalę problemu i ciągle zainteresowanie utylizacją azbestu.

Na realizację VI naboru wniosków udało się wygospodarować prawie 1,2 mln zł, co pozwoli usunąć i zutylizować trujący azbest z 2059 gospodarstw domowych.

Projekt

Ogólna liczba gospodarstw, które z pomocą Funduszy Europejskich pozbyły się toksycznych dachów, przekroczyła 38 tysięcy. W praktyce oznacza to, że

z Lubelszczyzny zniknęło już blisko 100 tysięcy ton niebezpiecznej dla zdrowia substancji.

Projekt realizowany jest od 2018 r. do końca czerwca 2022 r. Jego aktualna wartość wynosi ponad 45,3 mln zł. Wszyscy, którzy złożyli odpowiedni wniosek i zakwalifikowali się na listę podstawową mogli usunąć azbest nieodpłatnie.

DŚiZN UM WL

Misje gospodarcze to szansa dla biznesu

Francuska dolina kosmetyczna oraz Polsko-Włoskie Forum Gospodarcze w Rzymie to cele ostatnich misji gospodarczych, w których udział brali przedsiębiorcy z Lubelszczyzny. Organizatorem obu wydarzeń było Województwo Lubelskie.

InCosmetics w Paryżu

Misję naukowo-gospodarczą do francuskiej doliny kosmetycznej przeprowadzono na początku kwietnia. Jej celem było nawiązanie współpracy naukowej oraz gospodarczej przedsiębiorców i samorządowców z Lubelszczyzny w obszarze produkcji kosmetyków oraz bioaktywnych substancji pochodzenia naturalnego. Dzięki obecności na targach branżowych InCosmetics w Paryżu oraz spotkaniom B2B uczestnicy zdobyli nowe kontakty biznesowe.

Wśród uczestników wyjazdu byli również przedstawiciele lubelskich uczelni (Uniwersytet Medyczny w Lublinie, Uniwersytet Marii-Curie Skłodowskiej w Lublinie oraz Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie). Uczelnie te planują rozwój współpracy w obszarze nauki i transferu wiedzy. Delegacja miała również możliwość spotkać się z przedstawicielami Cosmetic Valley – działa-

jącego w Regionie Centralnym Dolnej Loary jednego z największych klastrów kosmetycznych na świecie.

Polsko-Włoskie Forum Gospodarcze

Drugim wydarzeniem była wielosektorowa misja gospodarcza do Rzymu. Łączyła się z udziałem w Polsko-Włoskim Forum Gospodarczym (26-29 kwietnia br.) Udział w niej wzięli przedstawiciele lubelskich przedsiębiorstw z sektora spożywczego, meblarskiego, IT, budowlanego oraz produkcji przemysłowej. Celem wizyty był rozwój oraz nawiązanie współpracy z włoskimi partnerami. Forum było znakomitą okazją do prezentacji potencjału województwa lubelskiego, jego zasobów, roli w gospodarce krajowej i możliwości inwestycyjnych.

– *Ważne są już istniejące relacje biznesowe pomiędzy włoskimi i lubelskimi firmami oraz to, jak wiele możliwości ma do zaoferowania województwo lubelskie nowym inwestorom i przedsiębiorcom* – podkreślił **Wicemarszałek Województwa Lubelskiego Zbigniew Wojciechowski**.

Podstawowym celem wszystkich organizowanych przez województwo lubelskie misji gospodarczych jest stworzenie lokalnym przedsiębiorstwom warunków do współpracy z partnerami zagranicznymi oraz nawiązywanie lub poszerzanie kontaktów handlowo-gospodarczych.

Wyjazdy organizowane są w ramach realizacji projektu „Marketing Gospodarczy Województwa Lubelskiego II” wydatek współfinansowany ze środków EFRR w ramach RPO WL na lata 2014-2020.

DGIWP

Wystąpienie wicemarszałka Zbigniewa Wojciechowskiego podczas forum.

Namaluj, jak Fundusze Europejskie zmieniają Twoją okolicę

Jeśli jesteś uczniem szkoły podstawowej i niestraszne Ci rysowanie, malowanie, a przy okazji chcesz zdobyć atrakcyjne nagrody, to ten konkurs jest właśnie dla Ciebie!

Wystarczy, że namalujesz, narysujesz, czy wykleisz pracę w formacie A4 lub A3 i pokażesz nam, jak Twoimi oczami zmieniła się najbliższa Ci okolica dzięki pieniądzązom z Unii Europejskiej. Wyślij nam swoją pracę, a dasz sobie szansę na supernagrodę.

Dyrektor Departamentu Zarządzania Regionalnym
Programem Operacyjnym w UMWL Anna Brzyska

Szczegółowe informacje

Konkurs przeznaczony jest dla uczniów szkół podstawowych z województwa lubelskiego w dwóch kategoriach wiekowych:

- klasy I-IV,
- klasy V-VIII.

– W każdej z tych kategorii, Jury konkursowe wyłoni 3 laureatów – zapowiada przewodniczący jury **Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski**. – Nagrodzimy tych, których prace będą najbardziej oryginalne i pomysłowe. Autorzy muszą też pamiętać, by ich dzieła były zgodne z tematyką konkursu. Jestem jednak przekonany, że z tym młodzi artyści nie będą mieli problemów. Niemal w każdej, najmniejszej nawet miejscowości łatwo znaleźć dowody na zaangażowanie unijnych pieniędzy w poprawę jakości naszego życia.

Zasady są proste

Technika wykonania prac jest dowolna. O wszystkim decyduje wyobraźnia autora.

Nagrody

Laureaci otrzymają nagrody rzeczowe, w tym m.in. elektryczne deskorolki i smartwatche.

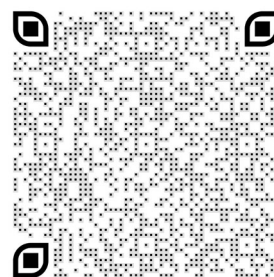
Dodatkowo Jury przyzna także po 5 wyróżnień w obu kategoriach. Ich zdobywcy – w sumie 10 młodych twórców – także zostaną nagrodzonych. Otrzymają oni zestawy reklamowe związane z Funduszami Europejskimi.

Dni Otwarte Funduszy Europejskich

Konkurs wpisuje się w obchody największej imprezy związanej z Funduszami Europejskimi, czyli Dni Otwarte Funduszy Europejskich (DOFE). W tym roku odbędzie się IX edycja tego wydarzenia. Organizowana co roku impreza pokazuje, jak wiele w Polsce i w poszczególnych regionach zmieniły środki unijne.

DZ RPO

Wszystkie szczegóły dotyczące konkursu znajdziecie tutaj:

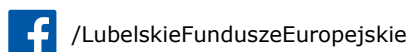
LUBELSKIE PIĘKNIEJE!
JAK FUNDUSZE EUROPEJSKIE ZMIENIAJĄ TWOJĄ OKOLICĘ

KONKURS PLASTYCZNY DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Termin składania prac 30 września 2022 roku

Dni Otwarte.eu

Fundusze Europejskie Program Regionalny | lubelskie Smakuj życie! | Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne

Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich

Główny Punkt Informacyjny w Lublinie

pon. 7:30–18:00; wt.–pt. 7:30–15:30
ul. Stefczyka 3b, 20–151 Lublin
tel.: (81) 441 68 64, (81) 441 68 65
e -mail: kontakt@feu.lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Białej Podlaskiej

pon. 7:30–18:00; wt.–pt. 7:30–15:30
ul. Warszawska 14, 21–500 Biała Podlaska
tel.: (83) 343 58 44, fax: (83) 342 28 82
e -mail: bialapodlaska@feu.lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Zamościu

pon. 7:30–18:00; wt.–pt. 7:30–15:30
ul. Partyzantów 3, 22–400 Zamość
tel.: (84) 63 80 267
e -mail: zamosc@feu.lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Chełmie

pon. 7:30–18:00; wt.–pt. 7:30–15:30
ul. Mickiewicza 37, p. 112, 22–100 Chełm
tel.: (82) 56 51 921, 514 924 194
e -mail: chelm@feu.lubelskie.pl

Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym
pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Stefczyka 3b, 20–151 Lublin
tel.: (81) 441 67 38, fax: (81) 441 67 40
e -mail: drpo@lubelskie.pl

Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Stefczyka 3b, 20–151 Lublin
tel.: (81) 441 65 75, fax: (81) 441 65 76
e -mail: defrr@lubelskie.pl

Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego
pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Czechowska 19, 20–072 Lublin
tel.: (81) 441 68 43, fax: (81) 441 68 53
e -mail: efs@lubelskie.pl

Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie
pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Wojciechowska 9a, 20–704 Lublin tel.: (81) 462 38 12, (81) 462 38 31
fax: (81) 462 38 40
e -mail: lawp@lubelskie.pl

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie
pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Obywatelska 4, 20–092 Lublin
tel.: (81) 463 53 63
e -mail: punkt.konsultacyjny@wup.lublin.pl

Biuro Certyfikacji
pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Stefczyka 3, 20–151 Lublin
tel.: (81) 441 65 82, fax: (81) 441 65 79
e -mail: certyfikacja@lubelskie.pl

Biuro Rzecznika Funduszy Europejskich
pon. 7:30–17:30; wt.–pt. 7:30–15:30
ul. Stefczyka 3, 20–151 Lublin
tel.: (81) 478 13 31, fax: (81) 478 13 32
e -mail: rzecznikrpo@lubelskie.pl

